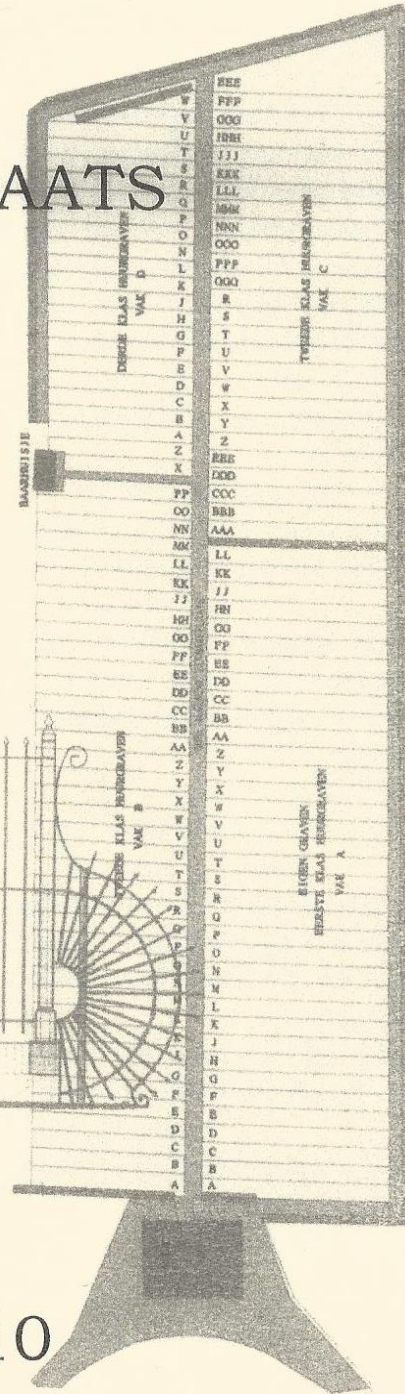

STICHTING OUDE BEGRAAFPLAATS GOUDA

jaargang 11
nummer 21
voorjaar 2010

Na een lange winter komt de natuur weer tot leven. Ook op de oude begraafplaats in Gouda.

Vele van de buitenactiviteiten lagen noodgedwongen stil. Nu de dagen lengen zult u ons weer vaker aantreffen op zaterdag op de oude begraafplaats waar vele werkzaamheden wachten. Ons bestand van vrijwilligers is beperkt in omvang en een van de trouwe medewerkers gaat ons verlaten in verband met een verhuizing naar elders. We hebben dan ook behoefte aan een aantal vrijwilligers die op zaterdag de handen uit de mouwen willen steken. Mocht u zelf willen helpen, meldt u aan, mocht u iemand kennen die zou willen helpen geef zijn naam aan ons door of vraag hem/haar zelf.

We zijn aan het om ons aan te sluiten bij Gouda.net een web site van het streekarchief en Museumgouda, om via die website al onze informatie beschikbaar te maken voor belangstellenden. Buiten de informatie van nieuwsbrieven en gegevens over de graven zou daar ook plaats moeten komen voor alle informatie die we hebben gekregen voor ons jubileumboek.

Door het historisch platform wordt in het kader van de cursus Goudologie ook een cursus "Gouda en de dood" gegeven waarbij de deelnemers zoeken naar informatie over graven waar we niets van weten. Dit levert vaak mooie werkstukjes op die we u zeker niet willen onthouden.

Ik spreek de wens uit dat we dit jaar ook weer kunnen vertrouwen op de steun van onze donateurs, de vaklieden die ons bijstaan en Cyclus die ons met raad en daad ondersteund in beheren van ons mooie monument.

Maarten Verkleij, voorzitter

Het **bestuur** werd in 2009 gevormd door;

voorzitter: Maarten Verkleij

secretaris: Bienenke van Wely

penningmeester; Henk van Reenen

de leden: Nel van den Hoonard, Nico Koning, Koos Massar,

Inez Meter, Cees van Miert en Loet van Vreumingen.

Onze **Donateurs**

eind december telden we 150 donateurs

de **Bestuursvergaderingen**

Er zijn vier bijeenkomsten geweest met tussendoor onderlinge contacten over groenbeheer, schilderwerk en sloten, in het bijzonder met Cyclus.

Contact met onze donateurs wordt onderhouden met de nieuwsbrieven, respectievelijk in april en november, en eveneens tijdens de open dagen te weten 30 mei, 7 juli in de avond met de medewerking van Cyclus en op 12 september tijdens monumentendag.

Ten behoeve van de inhoud en nieuwsbrieven is er incidenteel contact met één of meerdere donateurs.

ACTIVITEITEN

Op 2 februari hebben de bestuurleden: Nel, Koos en Cees deelgenomen aan het vrijwilligersoverleg met de gemeente.

De onderhoudscommissie bestaande uit Koos en Cees met verscheidene vrijwilligers blijven, voor zover het weer dat toelaat, vooral op zaterdag intensief bezig met het herstel van zerken, tevens met het in toom houden van wildgroei (heermoes en fluitenkruid).

De regelmatige aanvoer van zand door Cyclusmedewerkers wordt door hen volop gebruikt.

Samenwerking met Archief, ver. Behoud Stadsschoon, Cyclus, Erfgoedhuis ZH, hist. ver. Die Goude, Historisch Platform, Terebinth en Yarden wordt onderhouden en op prijs gesteld.

Het bestuur beraadt zich over een gedenkteken voor de naamloze kleinen, die nooit het levenslicht zagen en wel begraven zijn op de vrij grote lege vlakte van veld C. tevens wordt gezocht naar mogelijkheden om vanuit de stad deze oude begraafplaats beter te vinden b.v. door middel van een goed zichtbare verwijzing.

Bijzonder verheugd kunnen we melden dat de gemeente het baarhuisje heeft laten schilderen. Dit dankzij inspanning van Cyclus, die de verf heeft gesponsord en ons verzoek daartoe bij de gemeente van harte heeft ondersteund. Ook het toegangshek dat lange tijd niet openging functioneert weer naar behoren. Deze tijdverslindende en zorgelijke onderdelen van ons monument zijn, dank zij de Cyclus-zorg, in orde gekomen. Wij zijn daarvoor zeer erkentelijk.

We onderhouden intensieve contacten met het Historisch Platform Gouda en verzorgen voor hen een deel van de Rambo cursus, bedoeld voor Goudse raadsleden en ambtenaren om hen meer inzicht te geven in alle aspecten van Gouda. Daarnaast ondersteunen we de cursus Goudolgie II "Gouda en de dood" waarin deelnemers onderzoek doen naar graven waar wij nog niets van weten middels onderzoek in streekarchief, rijksarchief en zo mogelijk contact met nabestaanden.

Financiën

Een deel van de ons ter beschikking gestelde gelden zijn besteed aan materiaal t.b.v. de bezigheden op de begraafplaats, aanschaf van wilde wingerd achter het strooipad, een 30tal steekvazen voor de 4 meiherdenking en EHBO voorzieningen voor de werkers in het veld.

De in het vorige jaar gesignaleerde betalingsachterstand van sommige partijen en de verkoop van vele exemplaren van het boek dat wij in 2008 hebben uitgegeven ter gelegenheid van het 175 jarige bestaan, maken het mogelijk om in 2010 weer enkele restauraties aan stenen en aanplant te (laten) uitvoeren.

Leendert Jacobus Florijn
1842- 1874

Truitje Seibert 1879-1882

Adam Robert Seibert 1848-
1887

Konrad Seibert 1882-1882

Catharina Johanna
Brasselaar 1844- 1931

Truitje Brasselaar 1819-1893

Engelina Wilhelmina
Brasselaar 1842- 1937

Veld A letter v graf 11

Veld A letter v graf 12

Nogmaals een artikel, dat aansluit op het jubileumboek *Stenen tot Leven gebracht*, dat mede tot stand is gekomen door informatie van een familielid en donatrice.

Engelina Wilhelmina is de laatst gestorvene van bovengenoemde zeven personen en het is haar leven dat we hier willen belichten.

Geboren in Alkmaar komt zij met haar echtgenoot **Leendert Jacobus Florijn** vanuit Rotterdam naar Gouda. Zijn beroep is, evenals dat van zijn vader, *brander* en het jonge echtpaar vestigt zich op de Hoge Gouwe 172, later 173, met een jeneverstokerij onder de naam **L.J. Florijn**.

Reeds vijf jaar later overlijdt **Florijn**, maar Engelina zet als *distillatrice* het bedrijf voort.

Het tweede huwelijk van Engelina met Adam Robert Seibert wordt in Gouda voltrokken. Seibert is afkomstig uit het wijnbouwgebied Rheinhessen en woonachtig in Rotterdam. In het bevolkingsregister staat dat Adam, *wijnkoper* zich in 1877 vanuit Rotterdam in Gouda heeft gevestigd.

Adam Seibert is nu hoofdbewoner en Engelina is *slijtster*. Het echtpaar krijgt twee kinderen Trijntje en Konrad, die zij echter al vroeg moeten verliezen. Het dochtertje Trijntje, vernoemd naar haar grootmoeder Brasselaar stierf vóór haar derde jaar en Konrad werd slechts 10 maanden oud.

Uit het boek *Op Hoop Van Zaken*, een studie van de industrialisatie van Gouda 1813 – 1913, door Bregje de Wit en uitgegeven door boekhandel Verkaaik in 2004, de volgende notitie:

Aan de Hoge Gouwe werd door Adam Robert Seibert, en na zijn dood in 1887 door zijn weduwe Engelina Wilhelmina Brasselaar, het vak van distilleerder en brander uitgeoefend.

*E.W. Brasselaar was eerder gehuwd met L.J. **Florijn** en werkte als distillatrice in jenever, stookster van fijne likeuren en minerale wateren, onder de Firma **L.J. Florijn**. In 1889 ging zij een vennootschap aan met Adrianus Johannes IJsselstijn Azn, die hetzelfde beroep uitoefende, hun vennootschap behield de naam, Firma **L.J. Florijn**.*

De verdere geschiedenis van het bedrijf is ons (nog) niet bekend. Wel is het in 1921 gevestigd in de Sint Anthoniestraat en in 1930 uitgeschreven uit het register van de Kamer van Koophandel. Is er wellicht verband met de Firma Dirkzwager omdat Florijn één van zijn belangrijkste merken is?

L. J. F L O R I J N

GOUWE, WILK C 172 EN 173 TE GOUDA

Intussen komt de moeder van Engel, Truitje Brasselaar, een half jaar na het overlijden van Adam in 1887, bij haar wonen. Zes jaar later overlijdt ze ook op de Gouwe en wordt in het naast gelegen graf bij haar twee kleinkinderen ter ruste gelegd.

De derde naam op de eerste steen luidt: Catharina Johanna Brasselaar, Kaatje. Zij wordt in Utrecht geboren als jonger zusje van Engelina. Zij trouwt op 22 jarige leeftijd met Hein S.W. van den Toorn, winkelier en woont in Rotterdam.

Veertien jaar na zijn overlijden verhuist ze naar haar zuster op de Gouwe, november 1906. Beide zusters bereiken een hoge leeftijd en wonen lange tijd tesamen op de Hoge Gouwe. In 1922 verhuist Kaatje naar Turfmarkt 109 en woont daar nog 9 jaar. Ze is begraven bij haar zwagers, de echtgenoten van Engelina.

Engelina zelf wordt ruim 94 jaar oud. De begrafenis vertrekt vanaf de wijkverpleging Westhaven 11 en zij is als laatste in dit graf begraven.

Links staat Engelina en rechts zit Catharina

Truitje Brasselaar is de bet-bet-overgrootmoeder van onze donatrice.

I.M.

OPEN DAGEN 2010

De titel is enigszins verwarrend, want de begraafplaats is dagelijks open van 10 – 16 uur en zondag vanaf 12 uur

Onze open dagen zijn bedoeld als ontmoetings- en informatiedagen: verschillende leden van de stichting zijn die dag gedurende de normale openingstijden in en om het baarhuisje te vinden. De data zijn zaterdag 8 mei en zaterdag 11 september (open monumentendag) terwijl 6 juli de jaarlijkse excursie tezamen met de plantsoendienst plaats vindt: de start is om half 8 bij het tweede toegangshek.

Zoals ieder jaar zal RTV Gouwestad aandacht besteden aan ons monument of aan een van onze medewerkers.

Tenslotte vestigen we uw aandacht op een pas verschenen boek van Pauline Slot, dat gewijd is aan het leven van Maria Hagenaar, de moeder van Malva Marina, het dochttertje van de dichter Pablo Neruda die bij ons haar grafje heeft. De titel luidt: - en het vergeten zo lang -. Het is verkrijgbaar in de boekhandel.

Boekhandel Verkaaik heeft de schrijfster uitgenodigd voor een presentatie a.s. XXX april op de Lange Tiende weg.

I.M.

De tweede inventarisatie van het A-veld (koopgraven en kelders)

Toen mijn vrouw en ik in 2007 aan het A-veld begon met de tweede inventarisatie verwachtten we sneller klaar te zijn dan met het B-veld. Wij hadden meer ervaring opgedaan. Op het A-veld zijn veel liggende stenen, waardoor het werk vlotter zou kunnen verlopen. De zogenaamde open plekken, een behoorlijk aantal, konden we sneller opschrijven. Toch heeft het tot eind 2008 geduurd voor dat wij in het veld klaar waren.

Via de registers van het archief zijn gegevens opgezocht om te kijken wie er daar begraven konden zijn. Al snel bleek, dat er mensen die in de jaren veertig, vijftig en zelfs zestig daar begraven waren, die geen zerk hadden.

Mogelijk was het de wens van de overledene om geen zerk te nemen op het graf of de nabestaanden wilden dat niet? Omdat het de bedoeling is om een zó compleet mogelijk beeld te krijgen van de personen die daar begraven liggen, hebben we gebruik gemaakt van de registers van eigen graven (1832-1972) uit het archief aan de Groeneweg.

Onze werkwijze was eenvoudig: de een sloeg de bladzijden om terwijl de andere de foto's maakte. Op deze manier zijn we drie ochtenden bezig geweest.

Alles foto's zijn toen thuis op de computer gezet.

Daarna is elk graf, te beginnen bij A.a.1 tot en met A.ll.20, vergeleken met de gegevens, die we al op papier hadden gezet. Ook de foto's uit de registers speelden een belangrijke rol. Het was van belang te weten of het graf na overlijden van de eigenaar overgeboekt werd naar een nabestaande. Immers dan bleef het grafrecht behouden.

Als het grafrecht afliep en dit niet verlengd zou worden kon het graf opnieuw gekocht worden. Als de nieuwe eigenaar er gebruik van ging maken, werd het graf geruimd. Aldus de registers.

Na veel vergelijken en afwegen is een bestand samengesteld van 1495 mensen, die op het A-veld heden nu nog liggen.

Hierna volgen enkele bijzonderheden.

Het aantal keldergraven bedraagt 44 stuks. Rij bb heeft de meeste : 12 stuks. Er zijn verschillende dubbelkelders aanwezig. Van drie stuks die naast elkaar liggen in rij aa, staan in het register geen vermelding van gebruik. Ze liggen 15 centimeter onder het maaiveld en we vonden ze door prikken in grond.

In rij w graf 6 ligt een grote steen (228cm. x 105cm.) met de tekst : Grafkelder van A.C.A. Beelaerts van Emmichoven. Het blijkt geen kelder te zijn, maar een zandgraf met een liggende steen. Volgens het grafregister is hier een doodgeboren zoon van A.C.A. Beelaerts van Emmichoven op 28 december 1877 begraven.

Een ander doodgeboren kindje, dat op het A-veld ligt begraven kwam op 20 oktober 1945 ter wereld en werd op 22 oktober bijgezet in het graf van Nicolaas Hoogendoorn, rij ff graf 5.

Op 29 november is de moeder overleden. Zij werd begraven in rij ff graf 19. Haar doodgeboren dochtertje is toen overgebracht uit graf 5 en bij haar moeder gelegd.

De meest voorkomende naam is de Jong, namelijk 25 maal, waaronder het oudst bestaande graf op de begraafplaats: Aart de Jong, overleden op 26 januari 1833, rij d graf 19.

Vele nieuwe bekende en onbekende namen zijn toegevoegd aan onze inventarisatie.

Bent u op zoek naar iemand die op het A-veld mogelijk begraven is of is uw belangstelling gewekt, dan bent u van harte welkom op onze open dag zaterdag 8 mei a.s.

K.M.